

Převratný krok kupředu v léčbě hemofilie

Na pracovišti dětské hematologie Kliniky dětského lékařství Fakultní nemocnice Ostrava byl poprvé v Moravskoslezském kraji v léčbě hemofilie použit přípravek emicizumab (Hemlibra), který byl vyvinut zejména pro pacienty s těžkou formou

hemofilie a inhibitorem FVIII. Podle MUDr. Bohumíra Blažka, primáře oddělení dětské hematologie a hematookologie, jde v léčbě hemofilie o převratný krok kupředu.

Pokračování na vnitřní dvoustraně

Skvělá reakce na výzvu Krevního centra FNO

Krevní centrum Fakultní nemocnice Ostrava v červenci vyzvalo všechny pravidelné dárce a také ty, kteří se darovat ještě neodhodlali, aby se objednali k odběru. Opět se projevila větší potřeba krve související se vzrůstajícím počtem letních úrazů. Výzva se setkala s obrovským ohlasem a do krevního centra dorazilo o padesát dárců víc, než je obvyklé. Dokonce dvacet lidí se rozhodlo darovat úplně poprvé!

Pokračování na straně 7

Komfortní a bezpečný. Takový je zrekonstruovaný prostor před naší poliklinikou

Jak jsme už informovali v předchozím vydání Nemocničních listů, v červenci skončila po třech měsících stavebních prací 1. etapa rekonstrukce prostoru před poliklinikou a přilehlým areálem FN Ostrava. „Po provedených opravách je prostor na ulici 17. listopadu v Ostravě-Porubě výrazně bezpečnější zejména pro chodce,“ uvedl krátce po kolaudaci stavby v hodnotě bezmála 9,3 milionu korun ředitel FNO MUDr. Jiří Havlíant, MHA. „Věřím, že se tato plocha stane i místem, kde budou s chutí relaxovat nejen pacienti, ale i návštěvníci naší nemocnice,“ doplnil.

Pokračování na straně 6

Preferujeme kojení!

V červenci jsme si připomněli Světový den kojení. V Perinatologickém centru FNO je mateřské mléko ve výživě narozených dětí jednoznačné a bez výhrad preferováno a podporováno. Zdravotníci maminkám vysvětlují, že mateřské mléko se nedá ničím nahradit, protože je to vyvážená směs látek s jedinečným složením. Ve FN Ostrava jsou všechny dětské sestry v oblasti kojení proškoleny, umějí poradit s technikami kojení, dohlížejí na správné provedení a podporují rozvoj laktace. Další tři laktační poradkyně pracují jako supervizorky.

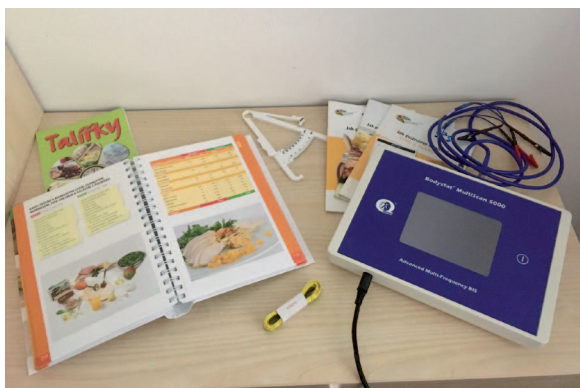
Pokračování na straně 3

Na ostravské lékařské fakultě úspěšně dokončilo studium dalších 64 lékařů. Více na straně 7

Lékařská fakulta OU informuje

Nutriční poradna

Lékařská fakulta Ostravské univerzity rozšířila zdravotnické pracoviště LF OU – odběrové místo – o nutriční poradnu, specializované zdravotnické zařízení ambulantního typu. Poradna je umístěna v areálu INLEK (budova ZY, místnost 173). Nutriční poradenství zajišťují nutriční terapeutky splňující podmínky zákona č. 96/2004 Sb. Nutriční poradna nabízí své služby široké veřejnosti, pacientům a v neposlední řadě také zaměstnancům OU.

Uvědomujeme si potřebu nabízet poradenské služby v oblasti výživy, dietologie a oblastech životního stylu, které se opírají o odborná stanoviska a doporučení a reflektují aktuální poznatky v oblasti výživy člověka. Nutriční poradna je určena pro všechny bez rozdílu věku. Nabízené služby jsou široké a je možné se s nimi seznámit na <https://lf.osu.cz/ufy/nutriční-poradna/>.

Nutriční poradna je vybavena bioelektrickým impedančním analyzátozem, špičkovým metabolickým analyzátozem, nicméně výbornými pomocníky jsou také kalibrovaná osobní váha nebo pásový svinovací metr k měření tělesných obvodů. Nezbytnou součástí je správně vedená komunikace s klientem, zpracování nutriční anamnézy a rozbor stravovacích zvyklostí klienta. K nutričnímu hodnocení jídelniček využíváme profesionální nutriční softwary. Klientům a pacientům připravíme a objasníme vhodné textové nebo obrázkové edukační materiály. Služby nutriční poradny nejsou

v současné době hrazeny ze zdravotního pojištění. Rádi bychom nabídli činnost nutriční poradny také vědci a výzkumu. Nabízí se možnost spolupráce s vědecko-výzkumnými týmy či jednotlivci, kteří by v designu projektu mohli využít výsledky měření pomocí BIA, metabolického analyzátozem, dotazníků zaměřených na problematiku životního stylu a stravování, 24 hod. recall apod. V případě zájmu o spolupráci se obračete na proděkana pro vědu a výzkum LF OU doc. MUDr. Václava Procházkou, Ph.D., vaclav.prochazka@fno.cz, nebo na vedoucí projektového oddělení Mgr. Moniku Chobotovou, Ph.D., monika.chobotova@osu.cz, a vedoucího Ústavu fyziologie a patofyziologie doc. RNDr. Pavla Švorce, CSc., pavol.svorc@osu.cz.

Provoz nutriční poradny bude sloužit také jako pracoviště pro praxi studentů oboru nutriční terapeut. Nejsme konkurence, rozšiřujeme možnosti pro pacienty a naše poradenství nenahradí péči lékaře!

Kontakty k objednáni: nutricniporadna@osu.cz, 731 420 288, 553 461 776 (1771, 3525, 1773).

Studentská vědecká konference LF OU

Již IX. ročník Studentské vědecké konference Lékařské fakulty Ostravské univerzity proběhl v Ostravě-Zábřehu ve čtvrtek 9. května. Účastníci mohli zhlédnout 39 zajímavých prezentací výsledků vědecko-výzkumné činnosti studentů. Kromě studentů Ostravské univerzity se aktivně zúčastnili také studenti Slovenské zdravotnické univerzity v Banskej Bystrici nebo Jesseniovy lékařské fakulty-Univerzity Komenského v Bratislavě. Komise hodnotily odbornou úroveň a zpracování příspěvku, styl prezentace, ale také originalitu zvoleného tématu.

Ve čtyřech sekcích byly zvoleny následující vítězné prezentace:

Sekce Všeobecné lékařství

1. Radovan Bunganič, Kamila Revendová – Stanovení Chitinase 3-like 1 v likvoru u pacientů s roztroušenou sklerózou
2. Simona Havlíková, Mgr. Jana Kociánová – Studium antimikrobiálních účinků hyperbarické oxygenoterapie v kombinaci s antibiotiky

3. Kamila Revendová – Stanovení monoklonálních lehkých řetězců (FLC) různými analytickými metodami

Sekce Nelékařské obory – bakalářské

1. Patrik Beňuš – Vplyv prostredia a dýchacieho cvičenia podľa metódy Wima Hofa na výkon u športovcov
2. Veronika Paličková – Problematika autoterapie u bolestí dolní části zad
3. Petra Porubová – Detekce protilátek proti interferonu beta v monitoraci léčby pacientů s roztroušenou sklerózou

Sekce Nelékařské obory – magisterské

1. Bc. Veronika Vašendová – Vliv transkutánní vagonové stimulace na paměť – pilotní studie
2. Bc. Katka Bobčíková – Hodnocení stavu výživy u seniorů s chronickou formou ischemické choroby srdeční
3. Bc. Daniel Krahulec – Vliv typu fotbalové obuvi na biomechaniku dolní končetiny

Sekce Postgraduální studium – doktorské

1. Mgr. Petra Matulová – Význam genetických faktorů u karcinomu prsu
 2. Mgr. Romana Ulbrichtová – Tecnomatix Jack – praktické využití při hodnocení pracovních podmínek
 3. MUDr. Petr Ostruszka – Změny v poruchách vyprazdňování po sleeve gastrektomii
- Vítězům předal věcné ceny a finanční stipendium ředitel Fakultní nemocnice Ostrava MUDr. Jiří Havrlant, MHA.

Děkujeme za účast všem zúčastněným studentům, akademikům i hostům a budeme se těšit na viděnou opět v příštím akademickém roce.

Konference Lékařské fakulty Ostravské univerzity proběhla za podpory Moravskoslezského kraje, společnosti AGEL, a. s., Vítkovické nemocnice, a. s., pod záštitou Mgr. Andrey Hoffmannové, Ph.D., náměstkyně primátora statutárního města Ostravy.

Preferujeme kojení!

Pokračování ze strany 1

„Jednoznačně podporujeme maminky, aby začaly kojit. Umělou výživu dostanou u nás narozené děti jen opravdu ve velmi výjimečných případech a po dohodě s laktační poradkyní,“ říká primárka oddělení neonatologie MUDr. Hana Wiedermannová a dodává: „Máme sběrnou mléka, kde shromažďujeme mléko od maminek, které ho mají dostatek, ale z nejrůznějších důvodů své dítě přímo kojit nemohou. Preferujeme, aby dítě mléko dostalo nepasterizované a při krmení používáme všechny vyzkoušené alternativní metody.“

Každý den ve sběrně mléka zpracují a připraví ke krmení až 2 200 ml mateřského mléka.

Laktační poradkyně Kateřina Srbová přibližuje metody, které se využívají, když se kojení nedaří rozvinout přirozenou cestou. „Mamince můžeme nabídnout krmení metodou po prstu. To znamená, že její malíček nahrazuje bradavku, sáním se vytvoří podtlak a dítě si pomocí stříkačky mateřské mléko samo vysaje. V některých případech můžeme použít stříkačku s cévkou, kterou připevníme k bradavce a dokrmujeme tak přímo u prsu. A ve výjimečných případech podáváme mléko z kádinky.“

Novorozenec může ve FNO dostat mateřské mléko i od jiné rodičky. Podmínkou je, že obě ženy s tím souhlasí, a v tomto případě musí mléko projít pasterizací. Laktační poradkyně v naší nemocnici aktivně pomáhají i ženám, které rodí předčasně. „Před plánovaným předčasným porodem navštíví

laktační poradkyně budoucí maminku přímo na porodním pokoji a společně se pokoušejí zahájit kojení. Poradkyně se spolu s rodičkou snaží získat mlezivo, které se bezprostředně po porodu nedonošenému novorozenci podá,“ přibližuje Mgr. Jana Kučová, Ph.D., vrchní sestra oddělení neonatologie, postup, který zatím není v nemocnicích běžný.

Maminky předčasně narozených dětí nebo těch, které vyžadují zdravotní

péči, se s laktační poradkyní setkávají na skupinových edukačních setkáních. Učí se, jak mléko pro své dítě správně odšťíkat, jak je uchovávat a jak rozvíjet a udržet laktaci. Poradkyně mohou ženám poskytnout i speciální pomůcky, které kojení usnadňují.

- red -

Maminky, které mají s kojením i po propuštění domů problémy, mohou kdykoliv kontaktovat telefonickou poradnu kojení na číslech 597 371 407, 739 249 800. A pokud jim telefonická rada nepomůže, mohou si domluvit osobní konzultaci. Fakultní nemocnice Ostrava má pro takové příležitosti na Gynekologicko-porodnické klinice FNO vyčleněnou speciální místnost.

Kardiologický den FNO nabídne i přenosy z katetrizační laboratoře FNO

Tým lékařů oddělení kardiovaskulárního připravuje ve spolupráci s Českou lékařskou komorou odborné setkání s názvem Kardiologický den FNO, které se v ostravském hotelu Clarion uskuteční 18. září. Součástí projektu, jehož nosným tématem bude onemocnění aortální chlopně – aortální stenóza –, budou kromě 15 odborných přednášek i přenosy z katetrizační laboratoře FNO, kde bude stěžejním

výkonem katetrizační implantace aortální chlopně /TAVI/. „V Evropě i Severní Americe je aortální stenóza diagnózou, která je řešena převážně katetrizační intervencí. Jde o efektivní a přitom vůči pacientovi šetrnou metodu. Prevalence této nemoci roste se zvyšujícím se věkem. Zatímco u lidí do 65 let postihuje asi čtvrtinu populace, po dosažení 75 let věku jde až o 48 procent,“ přiblížil

stěžejní téma MUDr. Marian Branny, Ph.D., přímá oddělení kardiovaskulárního a zároveň jeden z hlavních organizátorů Kardiologického dne.

Na odborném setkání zazní i porovnání rizik mezi intervenční léčbou a přirozeným průběhem nemoci, rozebírány budou vhodné intervence se zaměřením na specifické skupiny pacientů i antitrombotická léčba po náhradě chlopně a další témata.

XIII. kongres kardiologických sester

Souběžně s Kardiologickým dnem FNO se bude 18. září v Clarion Congress Hotelu v Ostravě konat již XIII. kongres kardiologických sester.

Kongres má tradici a považujeme jej za místo pro setkání na odborné úrovni. Je ale také významným pilířem pro budování mezioborových kontaktů, předávání informací a jejich přenos do ošetrovatelské péče v denní praxi.

V letošním roce bude nosným tématem TAVI – katetrizační náhrada (nechirurgické zavedení) aortální

chlopně (Transcatheter Aortic Valve Implantation). Odborný program pro nelékaře je koncipován do tří odborných bloků a poprvé v historii kongresu bude proložen i live přenosy z katetrizačního sálu FN Ostrava, kde bude primář kardiovaskulárního oddělení MUDr. Marian Branny, Ph.D., provádět implantaci aortální chlopně. Další zajímavostí tohoto ročníku bude workshop pro všechny účastníky, na kterém zástupci Územního záchranného systému MSK představí řešení život ohrožujících

stavů (SimMan). Detailní odborný program i způsob, jak se na kongres registrovat, najdete na webových stránkách FNO: <https://www.fno.cz/kongresy-a-seminare>.

Těšíme se na společné setkání na odborném poli kardiologie.

Mgr. Ludmila Klemsová, Ph.D.
vrchní sestra oddělení kardiovaskulárního FN Ostrava

Převratný krok kupředu v léčbě hemofilie

Pokračování ze strany 1

„Tato účinná látka se díky svým výjimečným vlastnostem stává významným faktorem v léčbě vrozených poruch hemokoagulace,“ akcentuje MUDr. Blažek s tím, že přípravek byl poprvé použit na jaře letošního roku u čtyřletého Václava s těžkou formou hemofilie A. „Přestože jsme již byli podrobně informováni o pozitivních zahraničních zkušenostech s tímto typem léčby, byli jsme rychlostí nástupu účinku a jeho účinností překvapeni. Již při podávání léku v nasycovací dávce jedenkrát týdně během prvních dnů vymizely u chlapce hematomy a žádné další krvácivé projevy se již neobjevily. Léčba je velmi dobře tolerována a podkožní injekce, jejichž prostřednictvím je lék podáván, představuje pro chlapce minimální zátěž. Léčba zásadním způsobem změnila kvalitu ži-

vota nejen chlapce, ale i celé jeho rodiny.“

To potvrzuje i Vaškova matka Lucie, která si pozitivní změnu nemůže vynachválit. „Je to úleva pro nás i pro syna! Ten se může například konečně bez jakýchkoliv opatření koupat ve vaně, což bylo dřív možné jen po důkladném zabezpečení katetru a hadiček. A ještě jsme museli bedlivě hlídat, aby je nenamočil. Kvůli tomu dřív ani nemohl do bazény, aby se neinfikoval. V létě často plakával, proč ostatní děti mohou plavat a on ne. Letos poprvé může,“ líčí Lucie nadšeně a nastiňuje uplynulé čtyři roky. „Na to, že je Vašek hemofilik, se přišlo hned po porodu. Bylo to těžké. Stačilo ho jen zvednout a už se mu samy od sebe dělaly modřiny. V nemocnici jsme byli každou chvíli, když jsme jeli na dovolenou, vezli jsme s sebou tašku léků. Celý jeho život ho hlídáme, aby se nezranil. Ale

uhlídejte čtyřletého kluka, který si chce hrát jako ostatní děti! Jenže stačila drobná ranka a krev nešlo zastavit, museli jsme do nemocnice. Teď je to jiné. Po novém léku už se mu dělá mnohem méně modřin, a když se nedávno při hře zranil, krev tekla jen trochu a my kvůli tomu poprvé nemuseli do nemocnice. To by bylo ještě před pár týdny nemyslitelné!“ vypráví šťastná maminka.

Pocity vítězství se netají ani MUDr. Blažek. „Pracuji na dětské klinice Fakultní nemocnice Ostrava od roku 1981 a dětskou hematologií a hematoonkologií se zabývám od roku 1986. Poruchy koagulace zaujaly v naší práci významnou pozici zejména po roce 1989, kdy jsme měli možnost všechny dětské pacienty s hemofilii z pěti okolních okresů soustředit na našem pracovišti a začali jsme se tímto onemocněním zabývat komplexněji.

Lék jsme aplikovali jako třetí pracoviště v republice

MUDr. Bohumír Blažek, primář oddělení dětské hematologie a hematoonkologie, představuje život pacientů s těžkou formou hemofilie a inhibítorem FVIII.

Jde o nejzávažnější komplikaci, která neumožňuje používat obvyklou léčbu. Inhibitor zneutřizuje, neboli zničí účinek molekuly faktoru FVIII, kterou ostatní hemofilici s úspěchem k léčbě používají, takže se pacient dostává do situace, kdy při každém a někdy třeba i relativně nepatrném krvácení je ohrožen na životě. Je to dobře známé ze zemí, kde faktor FVIII není dostupný a kde hemofilici mohou po několika měsících zemřít i kvůli banálnímu poranění. Postupně ztrácejí krev a není žádná možnost, jak krvácení zastavit. Podobná situace je u hemofilika s inhibítorem FVIII. Když krvácí, žádný faktor VIII mu kvůli přítomnosti inhibitoru nepomůže, proto v jeho případě musí být zvolen jiný postup.

Takže to znamená, že pacient je neustále ohrožen na životě a musí být pod stálou lékařskou kontrolou?

Čtvrtý pacient v republice

V případě krvácení jsou u hemofiliků využívány dva léčebné postupy. Dříve se léčili tzv. on demand čili podle stavu krvácení. Jakmile začali krváčet, dostali prostředek k zástavě krvácení, obvykle něco, co doplnilo faktor FVIII. Jinak to nešlo. Druhou, mnohem racionálnější a úspěšnější možností, je ovšem léčba preventivní. Takže těžší hemofilici obvykle s hladinou faktoru FVIII pod jedno procento jsou dnes v rozvinutých zemích léčeni preventivně, tzn. že dostávají několikrát týdně dávku toho faktoru FVIII, a tím je u nich trvale udržována hladina faktoru FVIII nad jedno procento. Pak nejsou tak ohroženi. A pokud se podaří tuto hladinu ještě zvýšit, mohou vést i vcelku normální život. Nicméně hovoříme o hemofilicích, kteří nemají tu protilátku – inhibitor, takže faktor FVIII jejich situaci vyřeší. Ale to u hemofiliků s inhibítorem FVIII nefunguje.

Kolik pacientů je už přípravkem emicizumab (Hemlibra) léčeno?

Ve světě zhruba 2 500 pacientů, v České republice jsou v letošním roce takto léčeni dva pacienti v Brně a jeden v Praze v Motole. My jsme třetím centrem v republice, které tento přípravek aplikovalo, a Vašek je čtvrtým pacientem.

Všechny výsledky jsou podobně skvělé jako u něj?

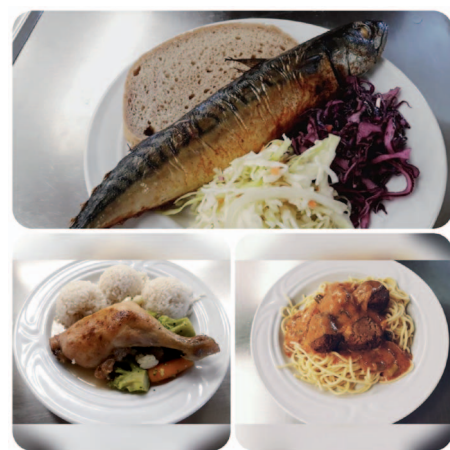
Ano. To jsme se na začátku snažili ověřit. Řada léků je při uvádění na trh doprovázena poměrně masivní reklamou a přílivem informací, které ale nemusí mít až tak úplně stoprocentní platnost. Teprve používání v běžné lékařské praxi ukáže, jak si lék stojí. Proto jsme vždy velmi opatrní v úsudcích i v aplikování u pacientů, kde by chyba nebo nepřesnost mohly znamenat vážné ohrožení života. Proto jsme shromažďovali všechny poznatky ze zahraničí. Výsledky byly takové, že nebylo nejmenších pochyb o tom, že ten lék je jednak velmi účinný a jednak také vysoce bezpečný.

Jídelníček pacientů ještě více obohatila zelenina a ovoce

Od května jsou snídaně určené pro pacienty hospitalizované ve Fakultní nemocnici Ostrava doplňovány čerstvým sezonním ovocem v misce či kelímku, večeře pak čerstvou zeleninou. Pokaždé jde o ovoce jiné, například hrušku, meruňku, nektarinku, banán, kiwi, v případě zeleniny jde

o papriku, okurku, rajče, rukolu, ředkvičky, pórek na posypání chleba s pomazánkou, ledový salát, čínské zelí a podobně. „Zkrátka se snažíme o pestrou skladbu jídelního lístku tak, aby pacient odcházel z naší nemocnice nejen dobře ošetřen a vyléčen, ale zároveň i dobře nutričně vyživen,“ říká

Ing. Jaroslava Jaššová, vedoucí Odboru léčebné výživy a stravování FNO. „Pro zaměstnance odboru to samozřejmě znamená práci navíc. Vždyť například očistit, umýt a do kelímku naporcovat ředkvičky pro všechny pacienty, znamená práci na hodinu pro pět a více zaměstnanců, jejichž rukama

Lékaři byli při léčbě hemofilie překvapeni rychlostí nástupu účinku a účinností nového přípravku

Nutno podotknout, že obor dětské hematologie zaznamenal od té doby tři výjimečné, doslova „revoluční“ kroky. Objev emicizumabu je jedním z nich,“ akcentuje MUDr. Blažek a upřesňuje, že tím prvním bylo zavedení léčby akutní lymfoblastické leukemie podle doporučení evropské pracovní skupiny BFM. „Zcela zásadním způsobem změnilo možnosti vyléčení tohoto onemocnění. Druhým – neméně inovativním krokem – bylo zavedení léčby rekombinačním aktivovaným faktorem VII (rFVIIa – preparát NOVOSEVEN), původně určeným také pro hemofiliky s inhibitory. Brzy se ukázalo, že ještě významnější uplatnění tato látka nalezne v intenzivní medicíně. Dodnes se v mnoha indikacích – vzhledem k poněkud jinému způsobu aktivace systému krevního srážení, než jsme byli zvyklí – bez tohoto preparátu při akutním krvácení neobjedeme. Jak už jsem řekl, objev emicizumabu představuje třetí takovýto zásadní průlom v hematologii. Jeho vývoj nebyl jednoduchý a výsledek byl možná i poněkud překvapivý. Přestože dnes medicína používá celou řadu nových léčiv, zejména na bázi monoklonálních protilátek, zde jsme bez nadsázky konfrontováni s opravdu radikální změnou a mimořádným dopadem na život těchto pacientů. Vznik inhibitoru faktoru VIII představuje stále největší komplikaci v léčbě hemofilie. Přes řadu nových poznatků a široce zaměřený výzkum je stále spojen s nejasnostmi a s rizikem život ohrožujícího, nekontrolovatelného krvácení. Jde také o obrovský farmakoekonomický problém a není žádným tajemstvím, že tito nemocní se v pořadí nákladných pacientů stále udržují na předních místech. Léčba pomocí již zmíněného rFVIIa má časově omezený efekt a vyžaduje taktéž velké náklady. Pokud se nedaří tzv. imunotoleranční léčbou tvorbě inhibitoru zabránit, přichází v úvahu také podávání bypasového preparátu FEIBA, kde

se za určitých okolností můžeme setkat s trombogenním rizikem. Kromě toho jde o podávání přísně intravenózní, což může představovat zvláště u dětí při dlouhodobém podávání poměrně značný problém.“

Primář oddělení dětské hematologie a hematologické péče o děti při dlouhodobém podávání poměrně značný problém.“ Primář oddělení dětské hematologie a hematologické péče o děti při dlouhodobém podávání poměrně značný problém.“ „U chlapce jsme navrhovali imunotoleranci dlouhodobým podáváním vysokých dávek faktoru VIII. Došlo sice k významnému laboratornímu zlepšení, nebyly však splněny všechny podmínky k tomu, aby byla naplněna definice úplného vymizení inhibitoru. Bylo nutno nadále nitrožilně podávat FVIII každý druhý den. Po dvou letech došlo k selhání funkce centrálního žilního katetru s velmi problematickým zajišťováním žilního vstupu,“ říká lékař, jenž oceňuje přístup Revírní bratrské pokladny, jejíž vedení po podrobném vysvětlení situace rozhodlo o schválení úhrady léku i přes negativní titry inhibitoru, a to právě s ohledem na věková a další specifika pacienta.

MUDr. Blažek popisuje účinky léku: „Funkce molekuly emicizumabu spočívá ve vazbě mezi FIX a FX v kaskádě krevního srážení. To umožňuje „obejít se“ bez chybějícího FVIII, který tuto funkci nemůže plnit vzhledem k tomu, že jeho účinek je zrušen přítomností inhibitoru. Emicizumab touto vazbou mezi uvedenými faktory umožňuje aktivaci faktoru X na faktor Xa, což umožní následný obvyklý průběh krevního srážení a vede k zástavě (případně prevenci) krvácení. Mimořádná přitažlivost této látky je dána dvěma základními vlastnostmi: Podání je – na rozdíl od dosud používaných preparátů podkožní – velmi vhodné i pro domácí léčbu. A interval mezi jednotlivými podkožními aplika-

ce může být týdenní, dvoutýdenní, případně čtyřtýdenní – jen je třeba zohlednit velikost dávky. Firma Roche ho vyrábí v několika variantách umožňujících hospodárné využívání potřebné dávky, která je nezávislá na hmotnosti či povrchu těla pacienta,“ pokračuje s tím, že v uplynulých dvou letech se odborníci z Fakultní nemocnice Ostrava spolu s kolegy z ostatních center zabývali možnostmi zavedení této léčby v České republice. „Nyní jsou Státním ústavem pro kontrolu léčiv přesně definovány podmínky úhrady, a to tak, že v současné době je úhrada stanovena pouze pro hemofiliky s inhibitory podle přesně daných kritérií. O úhradě pro hemofiliky bez inhibitoru se nyní jedná. Cena preparátu není zanedbatelná, ale u našeho konkrétního pacienta – vzhledem k dosud již vysokým nákladům na eliminaci inhibitoru a další substituci – nepředstavovala zásadní skokové navýšení,“ konstatuje MUDr. Blažek, který oceňuje, že Fakultní nemocnice Ostrava umožňuje – kromě řady prospěšných a viditelných investic, mnoha úspěšných výzkumných projektů a inovací v diagnostice – využívat také nejmodernějších trendy v léčbě, která do budoucna skýtá mnohé další perspektivy.

Texty na dvoustraně: Lenka Gulašiová

projde i více než 5 tisíc kusů této zeleniny. Zboží je také třeba denně objednávat, aby bylo čerstvé, normovat, naskladňovat a tak dále. Jedná se však o viditelnou změnu k lepšímu pro pacienta, takže se všichni naši zaměstnanci tohoto úkolu zhostili na jedničku. Za to jim patří velký dík. Je vidět, že dělají svou práci dobře, rádi a pečlivě,“ dodává

s tím, že v letních dnech, kdy je doporučováno zvýšit příjem tekutin a odlehčit stravu, tým připravil spoustu nových receptur. „Některé jsme oprášili do moderní podoby, takže si myslím, že kdo má tedy rád zdravou stravu, určitě si v jídelničce přijde na své. Ať už se jedná o ryby, cizrnu, či vegetariánské pokrmy,“ pokračuje Ing. Jaroslava

Jaššová a z novějších receptur doporučuje bulgureto se zeleninou a sýrem, chilli con carne s cizrnu, pikantní tofu špičky s brambory a polníčkem, či francouzskou verzi zeleninového leča s názvem ratatouille.

Poznámka: Příložené snímky dokumentují nemocniční jídelničky.

Recept na ratatouille

Pro 4 osoby.
Cuketa 400 g
Lilek 400 g
Kuskus 200 g
Cibule 100 g
Česnek 50 g
Olej 0,01 l
Rajčata čerstvá 400 g
Rajčata loupaná, sterilovaná 200 g
Pepř
Tymián
Rozmarýn

Nakrájejte lilek, cibuli, čerstvá rajčata na kostičky, česnek na jemné plátky. Cukety rozkrojte podél a nakrájejte na malé kousky, přidejte pepř.

Na rozpáleném oleji dozlatova opečte nejdříve lilek, poté rajčata, cibuli a nakonec česnek a cuketu.

Poté vložte do hrnce sterilovaná rajčata včetně šťávy, opepřete, promíchejte a poloodkryté půl hodinky duste v hrnci, až se odpaří šťáva z rajčat. Dochutěte bylinkami – tymiánem a rozmarýnem. Podávejte s bagetou či pečivem.

Více ovoce a zeleniny, čerstvé pečivo a zdravé potraviny. Chodura market rozšiřuje svůj sortiment

Více druhů čerstvého pečiva a hlavně čerstvého ovoce a zeleniny najdou zákazníci v respiriu lůžkové části. Nově v Chodura marketu najdete široký výběr zdravých potravin. Například datlové tyčinky nebo ovocné kaše. Oblíbené chuťovky tu naleznou nejen diabetici, ale i ti, kteří potřebují bezpečné potraviny. Rozšířena je také nabídka hraček a drogerie, samozřejmě jsou noviny a časopisy. Otevřeno je každý pracovní den od 7 do 18, během víkendu od 9 do 18 hodin.

Výjimečná výstava v respiriu

Každý den je možné v respiriu u lůžkové části nemocnice zhlédnout od 6 do 20 hodin vystavená díla ostravského řezbáře Jiřího Vyvíala. Opravdu výjimečnou výstavu s názvem Dřevěné myšlenky zde bude možné navštívit až do 16. září.

Komfortní a bezpečný. Takový je zrekonstruovaný prostor před naší poliklinikou

Pokračování ze strany 1

„Po obou stranách vzniklo šest nových parkovacích míst pro lidi se zdravotním postižením. Stejný počet mají vyhrazeny i sanitky. Parkovací stání jsou označená nejen dopravními značkami, ale i piktogramy z barevné mramorové dlažby,“ přiblížil novou podobu vstupního prostoru náměstek pro techniku a provoz FNO Ing. Robert Květoň. A změny už zaznamenali i chodci. Ve směru od tramvají u Domova sester vznikl nový chodník v místě vyšlapaném v trávniku. Stavebníci použili 597 m² betonové velkoformátové dlažby, 320 m² mramorových kostek a 991 m² zámkové dlažby. S pozitivním ohlasem se setkává i vytvoření klidové zóny s 20 lavičkami, 5 stojany na kola, novým osvětlením a malým hřištěm pro děti. Autorem projektu je ostravský architekt Ing. arch. Ondřej Turoň, který se věnuje proměnám veřejných pro-

stor. Zeleň navrhla Ing. Andrea Ambrožová. Po úspěšném dokončení první etapy stavebně technický odbor zpracovává projektovou dokumentaci k rekonstrukci dalších částí prostoru, a to jak ve směru ke Krevnímu centru FNO, tak i k Domovu sester.

A jak na změny reagují ti, jimž je to vše určeno především? „Čekám tu na syna, až pro mě přijede. Nebyla jsem tu nějaký ten pátek, všechno se změnilo k lepšímu. Posezení je tu příjemné, na okolí je hezký pohled. A hlavně se mi tu lépe chodí, nezakopávám,“ rozhlíží se kolem sebe Dorota Havelková, která sem pravidelně dochází k ambulantnímu vyšetření. Podobně reaguje

i Kateřina Dobrojcová. „Už z tramvaje je vidět ta změna k lepšímu,“ usmívá se. „Jdu na vyšetření se synem, takže nemám moc času. Ale při zpáteční cestě se s ním asi zastavím u venkovního koutku pro děti, aby si trochu pohrál a přišel na jiné myšlenky. Ostatně i mně se tu líbí!“

Na ostravské lékařské fakultě úspěšně dokončilo studium dalších 64 lékařů

Ostravská lékařská fakulta má za sebou další promoce. V letošním roce úspěšně dokončilo studium celkem 64 lékařů, kteří si z rukou děkana docenta Arnošta Martíneka v Domě kultury města Ostravy převzali své diplomy. Dobrou zprávou je, že dvě třetiny z nich plánují nastoupit do nemocnic v Moravskoslezském kraji.

„Věřím, že naši absolventi nám budou dělat dobré jméno, podobně jako jejich kolegové, kteří u nás absolvovali studium v předchozích letech. Jejich pozice je však přece jen už o něco snazší než u prvních absolventů, kteří studium ukončili před čtyřmi lety. Věřím, že za tu dobu už mnozí zaměstnanci nemocnic poznali, že jde o kvalitní, dobře připravené lékaře se širokým rozhledem,“ říká děkan ostravské lékařské fakulty docent Arnošt Martínek. Mnozí absolventi podle něj už vědí, kam nastoupí ještě před ukončením studia.

Podle děkana někteří studenti míří na zkušenu do zahraničí. Je ale rád, že se stále víc studentů medicíny rozhodne pro práci v ostravském regionu.

„Zatímco u prvních absolventů to bylo asi jen deset procent, dnes už více než dvě třetiny chtějí zůstat v moravskoslezském regionu,“ dodává děkan Martínek s tím, že na Lékařské fakultě Ostravské univerzity dokončilo úspěšně studium medicíny celkem 281 studentů.

Studenti poděkovali vyučujícím a zaměstnancům fakulty za jejich trpělivost, vstřícnost a ochotu, zejména při předávání odborných znalostí a dovedností.

Na Lékařskou fakultu Ostravské univerzity a její studijní obor všeobecné lékařství se každoročně hlásí přes tisíc zájemců. V letošním roce přijme fakulta historicky nejvíc studentů od svého vzní-

ku. Díky podpoře státu a Moravskoslezského kraje bude moci nastoupit ke studiu medicíny celkem 134 uchazečů. Lékařská fakulta Ostravské univerzity se dlouhodobě zaměřuje na zkvalitňování a modernizaci vzdělávání. Díky zahájení výuky v angličtině se také otevřela zahraničním studentům. V letošním roce podala projekt na vytvoření multioborového simulačního centra – takzvané „cvičné nemocnice“. Zda bude projekt za čtvrt miliardy korun schválen, se fakulta dozví v druhé polovině roku.

Foto: K. Kolowratová, Mgr. P. Grimm

Ostravské likvorové sympozium

Čtvrtý ročník Ostravského likvorového sympozia, který pořádají Ústav laboratorní diagnostiky FN Ostrava a katedra biomedicínských oborů Lékařské fakulty Ostravské univerzity, se uskuteční 6. září na půdě LF OU. Na této akci s mezinárodním přesahem zazní množství odborných přednášek zaměřených na zajímavá témata, k nimž

patří například biomarkery roztroušené sklerózy, metabolický profil likvoru pacientů s roztroušenou sklerózou a klinicky izolovaným syndromem ve srovnání s jinými demyelinizačními onemocněními CNS a zdravými kontrolami, laboratorní monitorování pacientů s roztroušenou sklerózou léčebných preparátů interferonu beta a další.

Skvělá reakce na výzvu Krevního centra FNO

Pokračování ze strany 1

„V červenci nejvíce klesly zásoby u krevní skupiny A+. Vysvětlení je jednoduché. Právě tuto skupinu mělo nejvíce pacientů, kteří krev z našeho centra potřebovali. Ale potřebovali jsme doplnit zásoby všech ostatních skupin. Jen pro představu – od začátku prázdnin jsme do poloviny prázdnin vydali pacientům Fakultní nemocnice Ostrava i nemocnic z celého moravskoslezského regionu téměř 2 100 transfuzních přípravků. To v podstatě představuje shodný počet dárců,“ přiblížila situaci přiměřeně Krevního centra FNO doc. MUDr. Zuzana Čermáková, Ph.D., jež děkuje všem, kteří na výzvu zareagovali.

Situace je letos jiná i kvůli výskytu západonilské horečky v Evropě. Dárce lze totiž k odběru krevních destiček přijmout nejdříve měsíc po návratu z dovolené v případě cesty do Evropy a až půl roku po návratu z mimoevropských zemí.

Blahopřejeme

V srpnu slaví významné životní jubileum naši kolegové:

Dana Flegrová
Ivana Rymářová
Alena Šperlínová
Ludmila Motyková
MUDr. Ivo Kopáček
Renáta Robenková
Monika Paulišková
Ing. Hana Buryová
Miroslava Pauflerová
MUDr. Martin Kořístka
Nataša Hilscherová
Mgr. Petra Šnajdarová
Mgr. Martina Prusenovská

Děkujeme za práci, kterou jste pro naši nemocnici vykonali, a do dalších let vám přejeme radost a spokojenost v osobním životě.

Inzerce zdarma

- Nabízím k dlouhodobému pronájmu zařízený byt 1+1 s balkonem, v osobním vlastnictví, v Ostravě-Mar. Horách. Byt je po celkové rekonstrukci a nachází se v 15. patře. Cena 6 700 Kč měsíčně, energie (cca 1 000 Kč) si nájemce převádí na sebe. Vratná kauce 13 tis. Kč. Kontakt tel. č.: 776 283 767.
- Koupím garáž v Ostravě, s elektřinou. Tel. č.: 604 443 554.
- Nabízím pronájem bytu v blízkosti FNO, ve vilové části v rodinném domě. Slunný byt v 1. poschodí o výměře 94 m², 3 +1, s velkou vstupní halou, komorou a prostorným sklepem. Rohový balkon s obývacího pokoje. Cena včetně tepla 16 500 + elektřina a voda. Parkování u domu. Možnost nastěhování k 1. 8. 2019.

Kongresy a semináře

- **6. září**
– 4. ostravské likvorové sympozium
- **18. září**
Kardiologický den FNO
- **18. září**
XIII. kongres kardiologických sester v Ostravě
- **19. až 21. září**
8. česko-slovenská konference klinické farmakologie

Cestovní agentura Posedlost s.r.o.

www.posedlost.cz

www.senior55plus.cz

Tel. č.: 774 784 094

Možnost čerpání FKSP.

Aktuální rekonstrukce

Na přelomu prázdnin probíhala v budově internátu (malého sesteráku) výměna oken a prosklených částí. Poté, co bude tato část prací v závěru září ukončena, začne zateplování fasády a střechy.

Práce, které mají i s předpokládanou zimní přestávkou trvat devět měsíců, zatím postupují podle harmonogramu.

PENZION U ŠÍPKŮ

nabízí ubytování v jedno- a vícelůžkových pokojích.
Hlídané parkoviště, wifi zdarma, možnost zapůjčení automobilu.
Snídaně s donáškou na pokoj.

VELMI BLÍZKO FAKULTNÍ NEMOCNICE OSTRAVA!!!

Kontakt: 776 886 606

www.penzionusipku.cz

TENTO ZPRAVODAJ TISKNE

Czech Print Center

CZECH PRINT CENTER a.s.
Provozovna Ostrava
Na Rovince 876
720 00 Ostrava-Hrabová
Tel.: 596 668 111
www.cpcenter.cz

Vydavatel: FN Ostrava • Tel. č.: 597 372 578
• E-mail: redakce@fno.cz • Grafika a zlom:
ASEITA spol. s r. o. • Foto: Petr Chodura, Jana
Gojová, archiv FNO • Redakce si vyhrazuje
právo krátit a upravovat dodané texty • Uzávěrka:
Každý poslední pátek v měsíci • Určeno pro
vnitřní potřebu FN Ostrava